Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СВЕТ

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ПАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера деиз ● ШОАТТА, 26 октябрь, 1974 шу. ● № 129 (5418). ● Хин 2 коп.

СОВЕТСКИ СОЮЗА КЪАХЬЕГАМХОЙ! ТIАГIЕРТТЕ КЪОВСАМ ЛОАТТАБЕ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЭКОНОМИКА — ДАЬХЕН НИЗЕИ ХЬАЛ-ТОРО ХАДДАНЗА ЛАКХЬЯРЕИ ЛАРД ДIАХО ЛАКХЬЯР ДУХЬА!
(КПСС ЦК ТIАХЬЕХАМАШЦ АРА).

Нохч-ГIалгIай АССР журналистий Союза шоллагIча съездага

Деза новкъостий!

КПСС Нохч-ГIалгIай областной комитето ШолгIен дег тIаьрен ноаршна хоьст Нохч-ГIалгIайчен экономикчен хьалхе. Цунах ГIалгIайчен экономикчен хьалхе. Цунах ГIалгIайчен экономикчен хьалхе. Цунах

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЖУРНАЛИСТИЙ II-гІа СЪЕЗД

ДУКХА Я ПРОБЛЕМАШ, ДОККХИЙ ДА ДЕКХАРАШ

Самарданйахьа, КПСС обкома политически лекция ШигІа хилар Нохч - Гіалгіайчен журналистий шоллагІа съезд.

Журналистий шоллагІа съездата КПСС Нохч-Гіалгіай обкомо дайта моарнера пасъмо дайшар парте обкома секретара **М. О. Бузуртаннах.**

Республика журналистий Союза правлене дайнера йоаг. отчетан доклад йан правлене председателе заместителе, «Ленинан некъ» газета редактора **Б. Г. Габисова,** ревизионни комиссе балхах хьоа доклад — комиссе председателе, «Грозненский рабочий» газета отдела заведующе **И. Гергиев.**

— Нохч - Гіалгіайчен журналистий шоллагІа съезд шиъ йолу Іаьвку, — аьлар иов. Габисов, — вай некъ хьаьжиг.ийкой КПСС XXIV-ча съезда решеней аьхарг кхочушкеран. Шоаг.Іа хьинар аьлаь къасташ, парте XXV-ча съездата шайлуш болча хана Вай парте хаддаяьна йоаг.ло ю идеологически баьхьа, цуо лоарХіамечаьнна доакъой—кепайлозн, телевидение, радио, цар хадрай. Ия ваьдаьна хьаьжиг.ийн да уьш шера сенгаьрг КПСС ЦК - ца, Белоруссе партийнг организане идеологиеча кагранн хьаьжиг.ийн шарна кхаьтам балаьрен балда» хьаьжьна бьа сосан.

ДІаьхо доладечка белгаллир республика журналистий Союза правлене сочетран хана баьв белх парте XXIV-ча съездо хьаьдаьшка оттадан боахана, политически, идеологически декхаяр кхочушкаран, КПСС ЦК Пленумий, парте Нохч-Гіалгіай обкома Х-ча (1973 ш.) пленумн решенеш, хІаьта иштта СССР журналистий Союза III-ча съезда решенеш кхочушьяра тІаьбрабаьла бьагІа.

Республика хенаьсаьн оргаий, телевиденен радион болх дайнер дІаьхо иов. Габисова.

«Пятилетка керттера хІоаг.ле — производства эффективностьо», «Яьхьбирчиг.а къаьстаьнгойн творчество, «Пятилетка керттера резерв», «Ямне — производствоаьна» ткача рубрикашца кІоа хаддаьна концепт тайн-тайнера материалаш. Къастета терно ешш ций оагІонаш тІа йоаг.ла ткачаьрна междаьхьта дукхагІа лакхьера резервеаьн, вай Іалаьмаг.е дикача нефтяникеш, нефтепереработчикеш, машиностроителеш, Гіаьнлоьхоь йоаг.ла материаьлаш, хІаьта иштта хаддаьна газета тІе хуо «Коммунистан — яьх міаьштІеьлоьчкхаьрашь», «Партийн некъ», «Коммунистан керте лаьтта», «Лаьттен пун дин», «Ямь леллеш районашца», «Хьаьвий боахам — индустриальн аьрна ткачаьрна» — ваьнна а хьаьвоаг.а.

Шоаг.Іа боахо ю редакце журналисташа хьаька матторий опыт дайнаьржьера, идеологически балха боарн лаьхьбера. Дукха материаьлаш ешнера, техникеш темеех, интернационалеш доттагІаьн дуьнцш, республика культурин аьхарах.

Хьалхьоахана планашн тІаьйца социалистически деканаша кхочушдаьна республика хьаьчашкаьн оарзагІоаьхьан лоарХіам боаьлаьн боаьн бу «Сердало» газета редакце хьаьчашкаьн. КПСС XXIV-ча съезда решеней аьхарг кхочушкаьн предприятей коллективашца беча боахах, Іаьвка керан совхозеш, колхозеш, предприяьтеш дуьнцш, хьаька латтаьрий, опыт хьаьхьочкан боаг материаьлаш цухьа к газета оагІонаш тІе.

Парте обкома Х-ча пленум хиннеруьн тІеьаьта редакце коллективо дикка тоаьлаьл пеш интернациональн, патриотически, атеистически кхетам балаьра аьнцаш ций оагІонаш тІе дуьнцийта. Цу темаех кхеле боаг авторашн дукхагІа бе.

Хаддаьна а цаьнцаьна а дуьнцийта социалистически яьхьаьн, къаьстагІа оесарне лаьхьарах, хьаьжьа дитторий сценарш боаг доаг.ашш цийн оагІонаш тІе «Ленинан некъ» газето а. Цунца цьаьна газета редакце коллективо къаьстта йоаг.ло ен кулг аьтеистически интернациональн кхетам балаьра дешаш. Аьлха цьаьн цаьрг ну темеех газето кепетаьй 90 сонтга яьмогІ а боахха а материаьл.

Дукха ткка материаьлаш я «Комсомольское племя» газето цийн оагІонаш тІе йоахарш. Хаддаьна пропагандин а газето правоьн, антирелигиозн ткаьч, хьалхьй доттагІеннах болча материаьлаш.

Партен советски правительствин решенеш, техникаьрна лаьжьо дІаьдеаьрнинг хьаьжьа міаьштІеьстаьбаьла беза республика журналисташ, хІаьта этгаьрг лоарХіамечІа боаг проблемаьш юкилеш семинараш тІеьа а баьхьаьха хургІар.

Вай республике дукхаьа Союзаш я: писателий Союз, журналистий Союз, журналистий Союз, кинематографистий Союз, композиторий Союз, архитекторий Союз. Цунна ю ешнера, ваьнна ю иов. Безуглийс. Дика хургІар республике творчески болхьонгІа хІаьта, цара міаьнаьгІкеста, дика хьаьжьа ер торо хургІаьлаш.

Къамаьл де дош аьнар «Сердало» газета редактора Т. А. Табоева. Цо дийцар советски патриотизма, интернационализма, коммунизм аьхьаьчуьн новреьлин кодаька аьнцаьца проблемаьш, цаьхьаьрг ешнера, цо, бо.ржуазин идеологиеш, цаьхьаьрг ешнера ешнера, цо, ваьнна ю, ваьнна ю, ваьнна ю

БАРТТАЙНА КОЛЛЕКТИВ

Шерагара-шерте ашы хьаммаш гойташ хьаболгіа Нарсрин района «Красное знамя» колхозо шурий-товарин ферма барттайна коллективе хьайбеч лелаярцаш. Хіьаьта маьлхаш ферма хьаьнгаш белгалдоаькъаьрг ийзаргіа пятилетка ваьнна, хьоастаьчу шу?

Дуьхьа Іаьсий, дуьхьа ларьхіа кхоллаьнна, 437 бетташ болх ешаьнна 24 доаькъаьрг, ких бохьн ферма хьаьнгаш боаллой ба ферма, ферма коллективе хьаьнгаш лелаьнна. Ферма ферма ваьнна, ферма ваьнна, ферма ваьнна,

БЕРАШТА ПОСОБЕШ ХЬОЖАДАРА БОКЪОНЕХ

Къахьегамой хьал-торо тоьлара йола КПСС XXIV съезда решенеш вахар кхаьчаьнчу КПСС ЦК, СССР Министерийн Совето оцхьа тІаьнгІаьв духха бераш долча, торо кІезига волча дезаьлгІа ДІаІо йолаш хьаьна цхьа ломе матоцаьлин новкъостал алсамдиканарг.

Боккха хьаьнгІ ю ший ца документ. Кхуьнг ахтаькъ тІехьаьнг ярах КПСС ЦК-ен правительствен докха баркал оаІ балача наха. Газетаьнен, радиоен, телевиденен вай мехка гаммагІа чІагІа ца балача мотт ягашка ДІаІахьчІагІ ва кхаьн.

ХІаьна царта решенеш вахаре кхоьвачІарна эшо практическе мероприятеш чІагІдоьлаш я. ХІаьнаьле ІаьнІІаьхьаьлца, чІоагІдаьлц законодательен документаш.

Малдарг дийлаьна, пособи йийде бинг йолаш хургба болхий, тІулакхерча наьхь, колхозхой, эскаре гІулакхе болча мукъа профессеи волаш барий, деношкой барг! ца даьлаьнна ха ю ца бераш долчен хІара дезаьлахочоа кюьрг лаьрхІаьчя бетта 50 сомыл совгІа доХох болех дезаьлаш. Уж тайна дезаьлаш 28 зеар гаргга ца республике.

ЦхьаболхІа, из айле бокъо хургьаьн дыьна культаьшка тІулаьх дечь, дин цинен кьаьлгга мехаргдолаш болхаше а бийса бовинча, берашта пособи дийхача шера боккъонца баьхьа а доношш даьс наьнаьн колхозе кьаьлеш оттаьр йолча кьаьлеьтама минимума кІаьчаьнца яьхь шу хьаьлга кьа ца хьаьгаьга, оттаьлга, нормо-денош е бийке арабоьлара денош ца тоьлча колхозе чІаьнй дезаьнІІ.

Бетта цхьан бера хьожаьдерглоле а телаьрглоле а пособ 12 сом хургба. Из хьожаьдеш а ДІаІтелаш а хургба наьн йийка йолча е дезаьш йолча мотт ягашка. Нагахь санна, наьн йийка а дешаш а еш, наьна пособ хьожаьдерга мар йийка е дешаш волча мотт ягашка.

Йийка боьшаьчя пенсионерша, сроьчн тІемаш тІулаьхь бочу ньйка ягашка, кьаьст-кьаьстача гражданашца е коллективашца болх бечь (дежурбоьнашца, сторожашца, шоферашца, бежа Іушш м. дІ.) кьаьстера йолаш категореш болча мехкаьгІ йийка боьшаьчя, мар воьшаьн йийка новкъоша, мар вешна бисаьчя хьаьнаьчен жерошеш берашца пособ пайдерзе шоьш йийка ца даьш йолча мотт ягашка социальен Іалашо отделашца тІеІаьлг.

Пособ хьожаьдеш даьзаьлца бахьарш бергІаьнг а е Іаьнаьн даьзаьлгІ? Іаьрхіаьр берашца пособ хьожаьдеш даьзаьлца ца йийка хьаьрхі мар, сецаг, мар жиьнаьстие тІа доьна. Іа шу даьлаьнна доьна берашца, дешаш йийдеш боьшен хьоьхаьг уж ийаьйе декларийна кхы сот йийдеш маьрен сесатен дан ларйе. Сроьчн тІемаш тІулаьхь берашца пар даьзаьлца ду ахьоьл лархІаьн.

Шоьй доьшаьш долча берех шоьй берашца даьлча дерзо-чинчаьнгІ даьх берашца, шерий шоьйтта йодаьрашца сатина, кхаьчя сесатен е кхыча мара даь, наьна мерашца е даьх сесатеца даьлца берашца даьлаьнна а ваьнна доьрзІІ, даьгаьнна ца тІера даьс е ваьнс дуьнна пособ йийдеш даьс, хІаьна шоьй а доьшаьш хьаьлхедеш ваьнна хьаьгІийна берашца уж даьлаьчерг да ваьнна доьрзІІ.

Берашта доьл ле бокъо ДІаІаьккхача дай-ноанол даьзаьлца лархІаьн уж берашца.

Иьзаьчу шачкъаьлкъе Іаьшоьн тІе бола, вешта детдомашка, берий цІагІа, инвалий пенсиеш, школашка-интернатаьшка (нагахь санна динчаьнна цига гІеле бецаьна мальхьа мукъаьлкъа даьлца) дерригІча тайна тІемаш уьнцьшшаьнна, лела дагІа берашт даьзаьлца да ваьнна лархІаьн.

Берий дин цанен хьаьста даьлца йийка ун хьаьна да хьаьжаьлца даь е цинца даьзаьлца доьрзІІ.

БерзІ берага кхачийна бе ца йийка йолчу хІара дезаьл. 1974

Тха консультоци

шера ах шера хІара бетта йолаІІаьн хІинца кхьаьрг кохоьл белгалъе еца, хІаьнта 1973 шера молхоьле, бола бечь колхозий чаьнна, болдоьшен гІулакхерча нахех ца даьзаьлгІ дезаьлца даьс, нагахь санна ийьнг сина цунах хьоьчаьр 80-сом (80 пенни е цІенагІа) хуьр — пособ хьожаьдер даьзаьлца.

Пособ дІаІаьлргаьн 1974 шера 1 ноябрь даьс.

Цунна цхьана да даьзаьлца, даьзаьр оттаьчя долчо кюьг алаьре дерригІ тайна начаьлаьнна, цадаьнаьнца, доьдаьтаьш, пренеш (цкъа луш ярашкара ДІаІийкъаьчаьчу), оозо ДІаІаьн лела ва (командировочнигара ДІаІийкъаьчу) хьаьрзІ телаш долча доьдаьтаьш, кІаьй тІа болх бечь хьаьрзІ тІетоха доьдаьтаьш, ковнаьш, пособаш (цкъа луш ярашкара ДІаІийкъаьчу), цунна цхьана дуьхьа бераш долчен цкъа бахьаьнен новкъостаьнца тоьла пособ е ларйІа даьзаьлца. Шиьй доьлаьхь болча боьлаьмо луш волча доьхо правительствас даьзаьлца цхьан бетта оттаьчьа хьоьчаьчча лархІаьн. Иьз хьожаьдеш а даьзаьлца ца ларйІа. Ноьх-ГІаьгІгІий АССР ухь тайнара оттаьчьа хьоьчаьчча лархІаьн. Из хьожаьдеш а даьзаьлца — 40 сом, хургба болхьаьнгІ тІулаьхьчу поселкий болхьаьнгІ тІулаьхьчу нахан — 40 сом, городской хьаьсане болча поселкий болхьаьнгІ тІулаьхьчу нахан — 30 сом, городской хьаьсане ца йийка поселкий болхьаьнгІ тІулаьхьчу нахан — 40 сом, городской хьаьсане болча поселкий болхьаьнгІ тІулаьхьчу нахан — 15 сом.

Ийтта доьрзІаш да кустарно-ремесленнийн балхаьн кхоьчаьнарг, чистки практикаьн йийо доьхдаьш, литературийн, художественийн, музыкальийн, артистическийн, ийтта хьаьдоьн балхаьн даьзаьр телаш болх литературийн, художественийн, фотокорреспондентийн авторийн тоьодера фондерг дерригІ тайна воьнагаьржеьш, адвокатийн доьхкьаьн доьла мессе тайна алаьнеш.

Пособ хьожаьдеш даьзаьлца бахьарш бергІаьнг а е даьзаьлца доьрзІІ? Іаьрхіаьр берашца пособ хьожаьдеш даьзаьлца ца йийка доьрзІ мар, сецаг, мар жиьнаьстие тІа доьна. Іа шу даьлаьнна доьна берашца, дешаш йийдеш боьшен хьоьхаьг уж ийаьйе декларийна кхы сот йийдеш маьрен сесатен дан ларйе. Сроьчн тІемаш тІулаьхь берашца пар даьзаьлца ду ахьоьл лархІаьн.

Шоьй доьшаьш долча берех шоьй берашца даьлча дерзо-чинчаьнгІ даьх берашца, шерий шоьйтта йодаьрашца сатина, кхаьчя сесатен е кхыча мара даь, наьна мерашца е даьх сесатеца даьлца берашца даьлаьнна а ваьнна доьрзІІ, даьгаьнна ца тІера даьс е ваьнс дуьнна пособ йийдеш даьс, хІаьна шоьй а доьшаьш хьаьлхедеш ваьнна хьаьгІийна берашца уж даьлаьчерг да ваьнна доьрзІІ.

Берашта доьл ле бокъо ДІаІаьккхача дай-ноанол даьзаьлца лархІаьн уж берашца.

Иьзаьчу шачкъаьлкъе Іаьшоьн тІе бола, вешта детдомашка, берий цІагІа, инвалий пенсиеш, школашка-интернатаьшка (нагахь санна динчаьнна цига гІеле бецаьна мальхьа мукъаьлкъа даьлца) дерригІча тайна тІемаш уьнцьшшаьнна, лела дагІа берашт даьзаьлца да ваьнна лархІаьн.

Берий дин цанен хьаьста даьлца йийка ун хьаьна да хьаьжаьлца даь е цинца даьзаьлца доьрзІІ.

Берзі берага кхачийна бе ца йийка йолчу хІара дезаьл. 1974

Шиьй доьлаьхь болча пособ ца даьлгІаьн хІара дезаьл, ДІаІаьккхаьчя, ГІулакхе воьчаьр ца е даьзаьлца даьзаьлца ца йийка доьрзІІ.

Шиьй доьлаьхь пособ ца даьлгІаьн хІара дезаьл, ДІаІаьккхаьчя, ГІулакхе воьчаьр ца е даьзаьлца даьзаьлца ца йийка доьрзІІ.

Шиьй доьлаьхь пособ ца даьлгІаьн хІара дезаьл, ДІаІаьккхаьчя, ГІулакхе воьчаьр ца е даьзаьлца даьзаьлца ца йийка доьрзІІ.

Кхыча сесаьга е даьна даьлбаьрацн, бераш кхеле бокъо ДІаІаьккхаьрг берийн доьхка доьла даьзаьлца, уж берийн кхыча даьзаьлца даьзаьлца даьзаьлца даьзаьлца даьзаьлца.

Шиьй доьлаьхь пособ ца даьлгІаьн хІара дезаьл, ДІаІаьккхаьчя, ГІулакхе воьчаьр ца е даьзаьлца даьзаьлца ца йийка доьрзІІ